

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 74/2018-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júla 2018 v senáte zloženom z predsedu senátu Rudolfa Tkáčika, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Mojmíra Mamojku prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Karolom Gordíkom, advokátska kancelária, Pivovarská 20, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 120/2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 120/2011 porušené boli.

2. Okresnému súdu Žilina prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 120/2011 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 312,34 € (slovom tristo dvadsať eur a tridsať štyri centov) na účet jeho právneho zástupcu, advokáta JUDr. Karola Gordíka, advokátska kancelária, Pivovarská 20, Žilina, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 74/2018 z 13. februára 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 120/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Vo zvyšnej časti, ktorou sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy na spravodlivé prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je žalobcom v konaní o zaplatenie peňažnej pohľadávky v sume 1326,10 € s príslušenstvom. Napadnuté konanie sa začalo podaním žaloby 25. mája 2011, ktorú podala pôvodná žalobkyňa [REDACTED] [REDACTED] (matka sťažovateľa), a dosiaľ nie je právoplatne skončené.

3. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1. dohovoru v konaní na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 120/2011 porušené bolo a prikáže okresnému súde v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov. Súčasne sa domáhal priznania finančného zadostučinenia 1 000 € a úhrady trov konania.

4. Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril okresný súd podaním z 29. januára 2018. Po uvedení úkonov súdu v ich chronologickom poradí podpredseda okresného súdu konštatoval, že „... *nepochybné od 07/2014 trpí konanie neodôvodnenými prietahmi, pretože súd prestal konať a jeho úkony nesmerovali k prejednaniu a rozhodnutiu vo veci samej. Vo vzťahu k vzniku a príčinám neodôvodnených prietáhov musím uviesť, že som nezistil skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že prietahy boli spôsobené zavinením samotného sťažovateľa alebo objektívnymi skutočnosťami...*“.

Okresný súd navrhol sťažnosť sťažovateľa zamietnuť. Zároveň vyslovil súhlas s upustením od ústneho prejednania sťažnosti.

5. V súvislosti s oznámením ústavného súdu o prijatí sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie a výzvou na prípadné doplnenie vyjadrenia sa k sťažnosti okresný súd 8. marca 2018 podal ďalšie vyjadrenie, v ktorom zotrval na svojom pôvodnom vyjadrení z 29. januára 2018 a v ktorom okrem iného uviedol:

„... Súd musel vyčkať do ukončenia dedičského konania 9D/191/2016-23, Dnot 119/2016, ktoré skončilo zastavením konania a nepatrný majetok – zostatok na účte bol vydaný sťažovateľovi...

... Medzi vecami nepatrnej hodnoty nie je zaradená pohľadávka uplatnená v konaní 8C/120/2011 a absencia zaradenia peňažného nároku (v deklaratórnom konaní) do aktív dedičstva so zastavením dedičského konania pre nemajetnosť by skôr malo viesť aj

k zastaveniu súdneho konania, teda bez rozhodnutia o právnom nástupníctve a pokračovaní v konaní nie je možné považovať sťažovateľa za účastníka konania č.k. 8C/120/2011...

... Sťažovateľ v samotnom konaní nepreukázal prechod nároku, nezaradil medzi aktíva v dedičskom konaní, a mám preto za to, že nároky v zmysle podanej sťažnosti mu nemožno priznať...“

6. K vyjadreniu okresného súdu sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu nezaujal stanovisko a v podaní z 26. marca 2018 ústavnému súdu oznámil, že netrvá na konaní verejného ústneho pojednávania.

7. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

8. Z obsahu sťažnosti, jej príloh ako aj chronologického prehľadu úkonov ústavný súd zistil tieto podstatné skutočnosti o priebehu napadnutého konania:

- 25. mája 2011 okresný súd zapísal nový spis sp. zn. 8 C 120/2011 do senátu 8C,
- 17. júna 2011 okresný súd zaslal výzvu splnomocnenému zástupcovi žalobkyne (sťažovateľovi, pozn.) na predloženie originálu alebo overenej fotokópie plnej moci,
- 25. októbra 2011 bolo vydané uznesenie o priznaní oslobodenia od súdneho poplatku pôvodnej žalobkyne, ktoré nadobudlo právoplatnosť 16. novembra 2011,
- 25. októbra 2011 súdna tajomníčka konzultovala so zákonným sudcom možnosť vydať platobný rozkaz, a pre prípad, že nebude vydaný, ktoré úkony sú potrebné pre nariadenie pojednávania,
- 18. novembra 2011 zaslaná výzva splnomocnenému zástupcovi žalobkyne na odstránenie väd žaloby,
- 1. decembra 2011 bola žalobkyňa vyzvaná na odstránenie väd podania,
- 19. decembra 2011 bol vyšším súdnym úradníkom predložený spis sudcovi na posúdenie,
- 5. januára 2012 bola žalovanému zaslaná žaloba na vyjadrenie,
- 1. februára 2012 bol nariadený termín pojednávania na 27. február 2012,
- 27. februára 2012 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej,

- 1. marca 2012 bol uznesením odročený termín pojednávania na 19. marec 2012 a zároveň bola zaslaná žiadosť o súčinnosť Správe katastra [REDAKOVANÉ],
- 19. marca 2012 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej,
- 29. marca 2012 bolo uznesením pojednávanie odročené na neurčito,
- 4. novembra 2013 bol predložený spis vyššiemu súdnemu úradníkovi na preskúmanie procesného postupu v kontexte námietok z pojednávania voči splnomocnenému zástupcovi žalobkyne (zdravotný stav žalobkyne na začiatku konania),
- 22. novembra 2013 bol zaslaný prípis lekárke [REDAKOVANÉ] na vyjadrenie sa k zdravotnému stavu žalobkyne,
- 14. januára 2014 bol opätovne zaslaný prípis [REDAKOVANÉ] na vyjadrenie k zdravotnému stavu žalobkyne na adresu pracoviska – lekárskej ambulancie,
- 27. marca 2014 bola zaslaná urgencia prípisu [REDAKOVANÉ] na vyjadrenie k zdravotnému stavu žalobkyne,
- 13. mája 2014 bola uznesením uložená spoločnosti [REDAKOVANÉ] s. r. o., poriadková pokuta v sume 300 €,
- 13. júna 2014 bolo osobne podané odvolanie [REDAKOVANÉ] voči uzneseniu o uložení poriadkovej pokuty,
- 3. júla 2014 bolo rozhodnuté uznesením o odpustení poriadkovej pokuty uloženej spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktoré nadobudlo právoplatnosť 6. augusta 2014,
- 1. augusta 2017 bol spis prevedený výnimkou do senátu 42C, zákonný sudca [REDAKOVANÉ] (1 SprR/744/2017 – dodatok 9 k rozvrhu práce na rok 2017),
- 3. augusta 2017 bol spis predložený vyššiemu súdnemu úradníkovi, vzhľadom na úmrtie pôvodnej žalobkyne, ktorá zomrela 15. februára 2016, spolu s výzvou právneho nástupcovi žalobkyne, či trvá na podanej žalobe, resp. či ju berú v celom rozsahu späť,
- 20. septembra 2017 bol vyžiadaný spis okresného súdu sp. zn. 9 D 191/2016, Dnot 119/2016,
- 9. októbra 2017 bol pripojený spis 9 D 191/2016 k spisu 8 C 120/2011,
- 28. novembra 2017 bola právnenému nástupcovi žalobkyne oznámená zmena zákonného sudcu spolu s opätovnou výzvou, či trvá na podanom návrhu, resp. či ho berie v celom rozsahu späť,

- 28. decembra 2017 bolo okresnému súdu doručené oznámenie sťažovateľa, že trvá na podanej žalobe.

III.

9. Podľa čl. 127 ods.1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práva alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom stanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

11. Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

12. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

13. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí aj pokiaľ ide o čl. 6 dohovoru, pozn.) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným

spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

14. Pokiaľ ústavný súd v ďalšom texte poukazuje na Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“), ide o platné znenie do 1. júla 2016.

15. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

16. Táto povinnosť súdu vyplývala z § 6 OSP, ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, v zmysle ktorej len čo sa konanie začalo, postupoval v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

17. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

18. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

19. Čo sa týka hodnotenia právnej a skutkovej zložitosti napadnutého konania, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o žalobe o zaplatenie peňažnej pohľadávky

s príslušenstvom tvorí bežnú agendu všeobecných súdov, ktorá nevykazuje črty mimoriadnej zložitosti, zakladajúcej dôvod pre výrazné predĺženie napadnutého konania.

20. V konaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ústavný súd okrem zložitosti veci skúma aj to, akým spôsobom sa na prietahoch konania podieľa osoba, ktorá podala sťažnosť vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V danom prípade sťažovateľ svojím správaním v napadnutom konaní pred okresným súdom neovplyvnil podstatnejším spôsobom jeho dĺžku tak, aby jej bolo možné pričítať podiel na stave, v akom sa vec nachádzala v čase podania sťažnosti ústavnému súdu. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v napadnutom konaní vystupoval aktívne aj formou opakovaných podaní adresovaných predsedovi okresného súdu, ktorými upozorňoval na prietahy v konaní a žiadal o nariadenie pojednávania (sťažnosti podané 19. apríla 2013, 23. septembra 2013 a 2. mája 2014, pozn.).

21. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní.

22. Okresný súd v napadnutom konaní po podaní žaloby vykonával priebežne procesné úkony, avšak neefektívnosť jeho činnosti bola zjavná od posledného pojednávania uskutočneného 19. marca 2012, keďže aktivita okresného súdu sa obmedzila na vykonávanie procesných úkonov vedúcich k doplneniu spisovej dokumentácie a nijakým spôsobom nesmerovala k meritórnemu rozhodnutiu vo veci. Od júla 2014 a augusta 2017 bol okresný súd prakticky nečinný. Medzitým bol priebeh napadnutého konania ovplyvnený smrťou pôvodnej žalobkyne (pôvodná žalobkyňa zomrela 15. februára 2016, pozn.), keď sa okresný súd mal vysporiadať s otázkou procesnoprávneho nástupníctva. Podpredseda okresného súdu vo vyjadrení k podanej sťažnosti z 8. marca 2018 uviedol, že *»... prípadné finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods.3 zák. č. 38/1993 Z. z. predstavuje osobný nárok jednotlivých účastníkov konania pred všeobecným súdom,, teda v prípade zmeny účastníka, nedochádza k prechodu nárokov. Sťažovateľ sa preto môže domáhať nárokov len od doby, kedy sa stal stranou v konaní podľa § 63CSP a to vrátane posudzovania celkovej dĺžky konania...»*.

23. Ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažovateľa došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene doterajšej sporovej strany z pôvodnej žalobkyne, a to na základe univerzálnej sukcesie (dedenie). Keďže univerzálna sukcesia podľa platnej právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 (§ 107 OSP), ako aj podľa súčasnej právnej úpravy (§ 63 CSP) automaticky vyvoláva procesnoprávne nástupníctvo, okresný súd nemusel uznesením túto zmenu pripustiť. Uvedená skutočnosť má podľa názoru ústavného súdu zásadný význam na vymedzenie obdobia, ktoré podlieha posúdeniu namietanej protiústavnosti konania okresného súdu, pretože v uvedenom prípade v dôsledku zmeny sporovej strany nedochádza k vzniku nového procesnoprávneho vzťahu ako pri singularnej sukcesii (§ 92 ods. 2 a 3 OSP, resp. § 80 CSP), alebo ako to bolo pri zámene účastníka konania (§ 92 ods. 4 OSP), ale dochádza k procesnoprávnemu nástupníctvu do už existujúceho procesnoprávneho vzťahu. S prihliadnutím na tento záver ústavný súd nemá pochybnosť o tom, že sťažovateľ môže relevantne namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo zmene účastníka konania v súvislosti s procesným nástupníctvom v rámci dedičského konania (m. m. I. ÚS 52/2001, IV. ÚS 16/05).

24. Podľa názoru ústavného súd má okresný súd ďalej postupovať striktne v zmysle ustanovenia § 63 CSP, a najmä s ohľadom na odsek 2 citovaného ustanovenia, pokračovať ďalej v konaní s dedičom pôvodnej žalobkyne, keďže v napadnutom konaní ide o majetkový spor. V tomto kontexte je potrebné uviesť, že okresný súd mal pokračovať v konaní bezodkladne najneskôr po skončení konania o dedičstve. Je povinnosťou súdu stanoviť si okruh subjektov, s ktorými v sporovom konaní koná, keďže procesná subjektivita predstavuje procesnú podmienku, na ktorú súd musí počas celého priebehu konania prihliadať z úradnej moci. Hoci samotná skutočnosť, že pôvodná žalobkyňa v priebehu napadnutého konania zomrela, spôsobila objektívne spomalenie procesu rozhodovania okresného súdu, nezbavuje však okresný súd zodpovednosti za aktuálny stav konania, ústavný súd však na ňu prihliadol pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia.

25. Podpredseda okresného súdu vo vyjadrení z 29. januára 2018 poukázal aj na opakované hrubé porušenie povinností pôvodného zákonného sudcu [REDACTED] a jeho následné vzdanie sa funkcie sudcu (3. novembra 2017, pozn.) a s tým

súvisiace prerozdelenie reštančných vecí (dodatok č. 9 k rozvrhu práce pre rok 2017, pozn.), ako na objektívne okolnosti, ktoré majú negatívny dopad na plynulosť napadnutého konania. K uvedenej obrane okresného súdu ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že personálne problémy justičného systému nezbavujú štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v súdnom konaní (m.m. III. ÚS 17/02). Námietka personálnych komplikácií nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil.

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k názoru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 120/2011 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

27. Pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom okresného súdu porušené, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu v jeho veci nachádza. Ústavný súd dáva do pozornosti okresnému súdu, že od decembra 2017 nie sú vo veci opätovne vykonávané žiadne procesné úkony. Okresný súd je pritom povinný postupovať v konaní podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku (§ 470 ods. 1) vrátane využitia prostriedkov procesného útoku, procesnej obrany podľa § 149 až 151 CSP a prospektívnej sudcovskej koncentrácie § 153 CSP s ohľadom na § 470 ods. 2 druhu vetu CSP.

28. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

29. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa čl. 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

30. Sťažovateľ sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 1 000 € z dôvodov, ktoré vo svojej sťažnosti bližšie nešpecifikoval. Svoj nárok na finančné zadosťučinenie zdôvodnil tým, že základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý by čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

31. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade priznanie primeraného finančného zadosťučinenia prichádza do úvahy, avšak suma požadovaná sťažovateľom nie je primeraná okolnostiam prípadu. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na okolnosti prípadu.

32. S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 8 C 120/2011, ako aj so zreteľom na fakt, že samotné konanie bolo poznačené smrťou pôvodnej žalobkyne, a na to, že sťažovateľ svoju požiadavku na finančné zadosťučinenie bližšie neodôvodnil, ústavný súd považoval priznanie sumy 500 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

33. Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom advokátom JUDr. Karolom Gordíkom. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný

súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

34. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2016, ktorá bola 884 €.

35. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade § 11 ods. 3 a §13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Úhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2017 spolu s režijným paušálom (2x 8,84 €) predstavuje sumu trov konania celkom 312,34 €.

36. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa v lehote uvedenej v bode 4 výroku tohto nálezu.

37. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2018